

Bødetakster for visse overtrædelser i forbindelse med fritidssejlads

19. april 2018

1. Overblik og tjekliste

Dette afsnit omhandler alene sager om fritidssejlads og ikke erhvervsmæssig sejlads.

De nævnte bødepåstande under pkt. 5 finder endvidere ikke anvendelse i komplicerede sager eller i sager, hvor der er tale om skærpende omstændigheder, som er omfattet af § 32 i søsikkerhedsloven. Efter denne bestemmelse skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at der

- ved overtrædelser, herunder i forbindelse med forvoldelse af søulykke eller sejlads i strid med godt sømandskab, er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor,
- tidligere er givet forbud eller påbud for samme eller tilsvarende forhold eller
- ved overtrædelser er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Anklagemyndigheden skal i stedet forelægge disse sager for Søfartsstyrelsen med anmodning om en udtalelse om den konkrete sag, herunder Søfartsstyrelsens indstilling til en eventuel bøde. Se i øvrigt rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om [Særlov – Samarbejdet med særmyndigheder i særlovssager](#).

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

Politiet skal under efterforskningen tilvejebringe de nødvendige oplysninger om

- hvilken type fartøj sagen omhandler (størrelse, motorkraft mv.),
- personkredsen (uddannelse, tilstand mv.) og
- sejladsen (hastighed, placering mv.).

Hvis der er tvivl om eksempelvis fartøjets type, krav til besætningens uddannelse eller lignende, kan politiet forelægge sagen for Søfartsstyrelsen.

3. Forberedelse

3.1. Ansvarssubjektet

Ansvarssubjektet er i sager om fritidssejlads som udgangspunkt føreren. Søfartslovgivningen anvender et andet og bredere førerbegreb, end der f.eks. anvendes i færdselsloven, jf. Søfartsstyrelsens oplysninger nedenfor.

I nogle tilfælde vil også ejeren af fartøjet kunne ifalde strafansvar.

I relation til ansvarssubjektet har Søfartsstyrelsen oplyst følgende:

Hvem er skibsfører?

Vær opmærksom på, at søfartslovgivningen anvender et andet og bredere førerbegreb, end der f.eks. anvendes i færdselsloven.

Som skibsfører er man øverste ansvarlig på skibet. Ifølge søsikkerhedslovens § 10 skal skibsføreren sikre, at skibet er i sikkerhedsmæssig og sundhedsmæssig forsvarlig stand, at der til stadighed opretholdes vagt på skibet, når det er uden for havn eller beskyttet ankerplads, og at skibets sejlads er planlagt med anvendelse af de søkort mv., som er nødvendige for den forestående rejse. Skibsføreren skal effektivt koordinere nødssituationer, ligesom skibsføreren skal kunne træffe beslutning om, hvorledes man skal forholde sig i nødssituationer, herunder sikre at skibet kommer andre nødstedte til undsætning.

Det vil ofte ud fra konkrete oplysninger om planlægningen af sejladsen eller oplysninger om, hvem der har speedbådsbevis, være muligt at udpege én person, som må anses som hovedansvarlig for sejladsen og dermed som skibsfører. En person kan også anses som skibsfører, selvom vedkommende ikke fysisk har deltaget aktivt i skibets navigering.

Der er ikke noget til hinder for, at ejeren af fritidsfartøjet for den enkelte tur konkret aftaler, at en anden person skal virke som skibsfører. Dette antages normalt at forudsætte en klar aftale, hvor den pågældende påtager sig rollen som skibsfører. Det er derimod ikke tilstrækkeligt, at den pågældende påtager sig en rolle som styrmand eller anden form for medhjælp for den, som må anses som den øverst ansvarlige for skibets sejlads.

Hvis ejeren af fritidsfartøjet låner fartøjet ud til en anden person, vil ejeren som hovedregel også have status af at være reder for fartøjet. Ifølge søsikkerhedslovens § 9 skal rederen sikre, at lovens regler og regler udstedt i medfør af loven bliver overholdt. Hvis personen, som rederen låner fartøjet til, begår en overtrædelse, kan rederen, jf. søsikkerhedslovens § 28, som udgangspunkt også gøres ansvarlig for overtrædelsen, hvis vedkommende har været bekendt med overtrædelsen uden at skride ind, f.eks. når den pågældende deltager i sejladsen.

4. Jura

5. Straf og andre retsfølger

Dette afsnit omhandler alene sager om fritidssejlads og ikke erhvervmæssig sejlads.

De nævnte bødepåstande under pkt. 5 finder endvidere ikke anvendelse i komplicerede sager eller i sager, hvor der er tale om skærpende omstændigheder, som er omfattet af § 32 i søsikkerhedsloven. Efter denne bestemmelse skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at der

- ved overtrædelsen, herunder i forbindelse med forvoldelse af søulykke eller sejlads i strid med godt sømandskab, er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor,
- tidligere er givet forbud eller påbud for samme eller tilsvarende forhold eller
- ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Anklagemyndigheden skal i stedet forelægge disse sager for Søfartsstyrelsen med anmodning om en udtalelse om den konkrete sag, herunder Søfartsstyrelsens indstilling til en eventuel bøde. Se i øvrigt rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om [Særlov – Samarbejdet med særmyndigheder i særlovssager](#).

5.1. Krav til sikkerhedsudstyr

Manglende redningsvest, anvisninger for brugen ej fulgt

Bødepåstanden er som udgangspunkt pr. overtrædelse (pr. manglende redningvest):

<p><u>Fritidsfartøjer over 24 meter, der er køllagt efter den 1. januar 2004</u></p> <p>Bekendtgørelse nr. 1512 af 8. december 2016 om meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, skibes bygning og udstyr i skibe m.v., kap. III, regel 7.2., jf. § 4, stk. 1</p>	<p>1.500 kr.</p>
<p><u>Fritidsfartøjer over 24 meter, der er køllagt før 1. januar 2004</u></p> <p>Bekendtgørelse nr. 1687 af 12. december 2016 om sikkerhed ved sejlads med fritidsfartøjer samt sikkerhedskrav til fritidsfartøjer over 24 meter i længde § 3, jf. bilag 1, regel 21, jf. § 9, stk. 1, nr. 1</p>	<p>1.500 kr.</p>
<p><u>Fritidsfartøjer under 24 meter i længde</u></p> <p>Bekendtgørelse nr. 1687 af 12. december 2016 om sikkerhed ved sejlads med fritidsfartøjer samt sikkerhedskrav til fritidsfartøjer over 24 meter i længde § 5, stk. 1 og/eller 7, jf. § 9, stk. 1, nr. 1</p>	<p>1.500 kr.</p>
<p><u>Mindre fartøjer, der ikke er omfattet af andre regler</u></p> <p>Bekendtgørelse nr. 848 af 14. oktober 1992 om redningsveste i mindre fartøjer § 2, stk. 1, og/eller § 4, jf. § 5</p>	<p>1.500 kr.</p>

Der skal som udgangspunkt ske absolut kumulation ved flere overtrædelser til samtidig pådømmelse.

Baggrunden for de angivne bødepåstande:

Bekendtgørelse nr. 1687 af 12. december 2016 er udstedt i medfør af søsikkerhedsloven. I forarbejderne til denne lov (LSF 100 2009/1), i de specielle bemærkninger til § 1, nr. 23 og 25, er indsat et skema over de forudsatte bødetakster for overtrædelser af søsikkerhedslovgivningen. Det fremgår af dette skema, at skibsførere skal have en bøde på 5.000 kr. for almindelige overtrædelser.

Rigsadvokaten har dog fastsat bødepåstanden i disse tilfælde til 1.500 kr. pr. overtrædelse. Rigsadvokaten har blandt andet lagt vægt på, at der er tale om overtrædelser i forbindelse med fritidssejlad, samt strafpåstanden for overtrædelse af lignende bestemmelser i færdselsloven om manglende sikkerhedsudstyr som eksempelvis undladelse af at anvende sikkerhedssele i motorkøretøj eller undladelse af at anvende styrhjelm ved motorcykel eller knallertkørsel.

Udgangspunktet om absolut kumulation følger af ovennævnte forarbejder.

Anklagemyndigheden skal i gentagelsestilfælde som udgangspunkt nedlægge påstand om skærpet bøde.

5.2. Krav til besætningen/føreren

<u>Fritidsfartøjer med en skroglængde på 24 meter og derover</u> Skibsbesætningslovens § 10, stk. 2, jf. § 27, stk. 1 (ej erhvervet relevant sønæringsbevis)	5.000 kr.
<u>Fritidsfartøjer med en skroglængde mellem 15 meter og 24 meter</u> Skibsbesætningslovens § 10, stk. 1, jf. § 27, stk. 1 (ej erhvervet relevant sønæringsbevis)	5.000 kr.
<u>Fritidsfartøjer med en skroglængde under 15 meter</u> Bekendtgørelse nr. 1724 af 18. december 2017 om beviskrav til førere af visse motordrevne fritidsfartøjer (speedbådsførerbekendtgørelsen) § 2, jf. § 5 (ej erhvervet speedbådsførerbevis)	5.000 kr.
Bekendtgørelse nr. 1724 af 18. december 2017 om beviskrav til førere af visse motordrevne fritidsfartøjer (speedbådsførerbekendtgørelsen) § 3, jf. § 5 (ej medbragt speedbådsførerbevis)	1.000 kr.

<u>Visse motordrevne fritidsfartøjer med en skroglængde under 4 meter</u> Bekendtgørelse nr. 1725 af 18. december 2017 om beviskrav til førere af visse motordrevne fritidsfartøjer med en skroglængde på under 4 meter (vandscooterførerbekendtgørelsen) § 2, jf. § 5 (ej erhvervet vandscooterførerbevis)	5.000 kr.
Bekendtgørelse nr. 1725 af 18. december 2017 om beviskrav til førere af visse motordrevne fritidsfartøjer med en skroglængde på under 4 meter (vandscooterførerbekendtgørelsen) § 3, jf. § 5 (ej medbragt vandscooterførerbevis)	1.000 kr.

Ved flere overtrædelser skal der som udgangspunkt ske absolut kumulation.

Anklagemyndigheden skal i gentagelsestilfælde som udgangspunkt nedlægge påstand om en skærpet bøde.

Baggrunden for de angivne bødepåstande:

Rigsadvokaten har ved fastsættelsen af bødepåstandene lagt vægt på forarbejderne til lov nr. 493 af 12. maj 2010 om ændring af blandt andet lov om sikkerhed til søs. Det fremgår heraf (LSF 100, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 23 og 25), at bødeniveauet for skibsføreren som udgangspunkt er en bøde på 1.000 kr. for formelle overtrædelse samt en bøde på 5.000 kr. for almindelige overtrædelser. Det fremgår endvidere, at tilsvarende bødeniveau forudsættes anvendt ved blandt andet overtrædelser af lov om skibes besætning (skibsbesætningsloven), som indebærer (potentiel) fare for mennesker, skib og miljø, f.eks. anvendelse af besætningsmedlemmer uden foreskrevne uddannelser eller beviser. Bekendtgørelse nr. 1724 af 18. december 2017 (speedbådsførerbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 1725 af 18. december 2017 (vandscooterfører-bekendtgørelsen) er udstedt i medfør af skibsbesætningsloven.

Udgangspunktet om absolut kumulation følger ligeledes af forarbejderne.

Bødepåstanden for unkladelse af at medbringe speedbåds- og vandscooterførerbevis svarer i øvrigt til bødepåstanden for unkladelse af at medbringe kørekort efter færdselslovens § 56, stk. 1.

5.3. Hastighedsovertrædelser

Vandscooterbekendtgørelsens § 3, stk. 2, jf. § 7, stk. 1

1. gang **5.000 kr.**

2. gang **10.000 kr.**

Baggrunden for de angivne bødepåstande:

Vandscooterbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 23 af 6. januar 2012 om regulering af ikke-erhvervsmæssig sejlads på søterritoriet med vandscootere m.v.) er udstedt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 29, stk. 1, og § 89, stk. 3.

Rigsadvokaten har ved fastsættelsen af bødepåstandene lagt vægt på det vejledende bødeniveau for overtrædelse af naturbeskyttelsesloven, der er angivet i forarbejderne til lov nr. 179 af 24. februar 2015 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse (de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2.2). Det fremgår heraf, at bødeniveauet for overtrædelser af regler i naturbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af loven, i førstegangstilfælde i almindelighed bør være på minimum 5.000 kr. Hvis der foreligger skærpende omstændigheder, bør bødeniveauet i førstegangstilfælde i almindelighed være på minimum 10.000 kr. Det fremgår videre, at der i andengangstilfælde bør ske en fordobling af bødestørrelsen.

Overtrædelse af lokalt fastsatte hastighedsbegrænsninger

1. gang **5.000 kr.**

2. gang **10.000 kr.**

Baggrunden for de angivne bødepåstande:

Der kan i medfør af havnelovens § 15, stk. 1 og 2, og/eller ordensbekendtgørelsens § 14, stk. 2, være fastsat lokale reglementer for de enkelte havne og kyststrækninger med lokale hastighedsbegrænsninger.

Da disse hastighedsovertrædelser er sammenlignelige med overtrædelser af vandscooterbekendtgørelsen, er det Rigsadvokatens opfattelse, at anklagemyndigheden som udgangspunkt skal nedlægge de tilsvarende bødepåstande som ved overtrædelse af vandscooterbekendtgørelsen.

5.4. Øvrige overtrædelser af vandscooterbekendtgørelsen og tilsvarende lokale reglementer

Overtrædelse af vandscooterbekendtgørelsens § 2, jf. § 7, stk. 1, (sejlads med vandscooter i naturbeskyttelsesområder, vildtreservater og fredede arealer)

1. gang **5.000 kr.**

Andengangstilfælde **10.000
kr.**

Overtrædelse af vandscooterbekendtgørelsens § 3, stk. 1, jf. § 7, stk. 1, (sejlads andre steder)

1. gang **5.000 kr.**

Andengangstilfælde **10.000 kr.**

Baggrunden for de angivne bødepåstande:

Rigsadvokaten har ved bødepåstandene lagt vægt på det vejledende bødeniveau for overtrædelse af naturbeskyttelsesloven, der er angivet i forarbejderne til lov nr. 179 af 24. februar 2015 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse (de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2.2). Det fremgår heraf, at bødeniveauet for overtrædelser af regler i naturbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af loven, i førstegangstilfælde i almindelighed bør være på minimum 5.000 kr. Hvis der foreligger skærpende omstændigheder, bør bødeniveauet i førstegangstilfælde i almindelighed være på minimum 10.000 kr. Det fremgår videre, at der i andengangstilfælde bør ske en fordobling af bødestørrelsen.

Overtrædelse af tilsvarende lokale reglementer

Der kan i medfør af havnelovens § 15, stk. 1 og 2, og/eller ordensbekendtgørelsens § 14, stk. 2, være fastsat lokale reglementer for de enkelte havne og kyststrækninger med angivelse af forbudszoner.

Da disse overtrædelser er sammenlignelige med overtrædelser af vandscooterbekendtgørelsen, er det Rigsadvokatens opfattelse, at anklagemyndigheden som udgangspunkt skal nedlægge de tilsvarende bødepåstande som ved overtrædelse af vandscooterbekendtgørelsen.

5.5. Andre overtrædelser

Sejlads, ankring, fiskeri i forbudszoner angivet i bekendtgørelse nr. 135 af 4. marts 2005 om forbud mod sejlads, ankring, fiskeri mv. i visse områder i danske farvande §§ 4-20, jf. § 21

1. gang **5.000 kr.**

Gentagelsestilfælde **skærpet bøde**

Overtrædelse af bekendtgørelse nr. 779 af 18. august 2000 om regler for sejlads m.m. i visse danske farvande, § 7, stk. 1, jf. § 21 (sejlads nær dykkerflag)

1. gang **5.000 kr.**

Gentagelsestilfælde **skærpet
bøde**

Overtrædelse af bekendtgørelse nr. 779 af 18. august 2000 om regler for sejlads m.m. i visse danske farvande, § 7, stk. 2, jf. § 21 (dykkerflag ikke sat fra skib)

1. gang **5.000 kr.**

Gentagelsestilfælde **skærpet
bøde**

Ankring i fyr- eller båkelinjer, jf. bekendtgørelse nr. 779 af 18. august 2000 om regler for sejlads m.m. i visse danske farvande § 8, jf. § 21

1. gang **5.000 kr.**

Gentagelsestilfælde **skærpet
bøde**

Overtrædelse af bekendtgørelse nr. 1083 af 20. november 2009 om søvejsregler, § 2, stk. 1, jf. bilag 1, regel 20, 23, 25 eller 30, jf. § 4, stk. 1 (bestemmelser om lyssignaler)

1. gang **5.000 kr.**

Gentagelsestilfælde **skærpet
bøde**

Ulovlig sejlads i henhold til trafiksepareringssystemer, jf. bekendtgørelse nr. 1083 af 20. november 2009 om søvejsregler, regel 10, jf. § 2, jf. § 4, stk. 1

1. gang **5.000 kr.**

Gentagelsestilfælde **skærpet
bøde**

Ulovligt ophold i vandet i henhold til bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande § 16, stk. 1, jf. § 18, stk. 1

1. gang **5.000 kr.**

Gentagelsestilfælde **skærpet
bøde**

Baggrunden for de angivne bødepåstande:

Rigsadvokaten har ved fastsættelsen af bødepåstandene taget udgangspunkt i forarbejderne til lov nr. 493 af 12. maj 2010 om ændring af blandt andet lov om sikkerhed til søs. Det fremgår heraf (LSF 100, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 23 og 25), at bødeniveauet for skibsføreren som udgangspunkt er en bøde på 1.000 kr. for formelle overtrædelse samt en bøde på 5.000 kr. for almindelige overtrædelser.

De ovennævnte bekendtgørelser er alle udstedt med hjemmel i søsikkerhedsloven.

6. Efter dom

6.1. Domme til Vidensbasen

Anklagemyndigheden skal indsende endelige domme til anklagemyndighedens Vidensbase.

Kun endelige domme må indsendes til Vidensbasen.

Skemaer til indsendelse af domme til Vidensbasen findes i Vidensbasen på AnklagerNet.

7. Love og forarbejder

Relevante love

- Lovbekendtgørelse nr. 72 af 17. januar 2014 om sikkerhed til søs
- Lovbekendtgørelse nr. 74 af 17. januar 2014 om skibes besætning
- Lovbekendtgørelse nr. 121 af 26. januar 2017 om naturbeskyttelse
- Lovbekendtgørelse nr. 457 af 23. maj 2012 om havne

Relevante bekendtgørelser

- Bekendtgørelse nr. 23 af 6. januar 2012 om regulering af ikke-erhvervsmæssig sejlads på søterritoriet med vandscootere m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.
- Bekendtgørelse nr. 779 af 18. august 2000 om regler for sejlads m.m. i visse danske farvande.

- Bekendtgørelse nr. 135 af 4. marts 2005 om forbud mod sejlads, ankring og fiskeri mv. i visse områder i danske farvande.
- Bekendtgørelse nr. 848 af 14. oktober 1992 om redningsveste i mindre fartøjer.
- Bekendtgørelse nr. 232 af 22. marts 2006 om uddannelseskraft m.v. til førere af visse motordrevne fritidsfartøjer med en skroglængde under 15 meter (speedbådsfører-bekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1083 af 20. november 2009 om søvejsregler.
- Bekendtgørelse nr. 1724 af 18. december 2017 om beviskrav til førere af visse motordrevne fritidsfartøjer (speedbådsfører-bekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1725 af 18. december 2017 om beviskrav til førere af visse motordrevne fritidsfartøjer med en skroglængde på under 4 meter (vandscooterfører-bekendtgørelsen)

Relevante forarbejder

- Forarbejderne til lov nr. 493 af 12. maj 2010 om ændring af blandt andet lov om sikkerhed til søs
- Forarbejderne til lov nr. 179 af 24. februar 2015 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse